

NON SOLUM

Kesätuulet kutsuu seikkailuun

Sisällysluettelo

Uuden ylioppilaan puhe	4
Pääkirjoitus: Kesä alkakoon!	6
Kesässä parasta on ajanvietto kavereiden kanssa	8
Kesäreissut muuttuvat suunnitelmista tosiksi	9
Työkokemusta ja riihikuivaa käteistä metsästämissä	11
Aika Klassikan jälkeen – lukionsa päättävien jatkosuunnitelmat	13
Kesä- (tai luku-) loma alkaa. Oletko valmis?	14
Kriiseillen kohti täysi-ikää ja sen yli	17
Some ihmeellisine ja ihanine ilmiöineen	19
Ainutlaatuiset Antologiat	22
Netflixin vanki	24
Lakkopäiväkirja -vai lomapäiväkirja?	26
Kokeen kyynel	29
Mutta minä mitä minä	30
Aurinko lumi nurmikko	31
Keväinen Niirala	32
Juoksija piikkareillaan horisonttiin katoaa	33
Miksi lukisin kesällä kaunokirjallisuutta? Ja mitä lukisin, jos lukisin?	34
Kirja-arvostelu teoksesta Pimeillä vesillä (2022, Otava)	35
Vapauden risti (2017) yllättää valitettavalla ajankohtaisuudellaan	36
Pintaremontti -Miten elää hyvinvointivaltiossa pahoinvoivasti ?	37
Talo taivaansinisellä merellä vie fantasiamaailmaan	38

Valo jonka kadotimme -elämä on tarkoitettu eletäväksi	39
Lemmikki - teemana pahuus ja valheet	40
Sally Rooney – Keskusteluja ystävien kesken	41
Delia Owens – Suon villi laulu	42
Hard Luck Cafe – Reijo Mäki	43
Hirviön kutsu - riipaiseva lukukokemus	44
Jonathan Strange ja herra Norrell -fantasiateos genrerajojen välissä	45
Sipilän Uhripeli -realistinen dekkari	46
Toimittajat	47

Uuden ylioppilaan puhe

Venla Hämäläinen

Kuva 1: (c) Ida Tikkanen

Hyvät ylioppilaat ja muu juhlaväki,

Tämä lauantai, 4. kesäkuuta 2022, on meille ylioppilaille kolmivuotisen lukiotaipaleemme finaaliapäivä. Monista muuttujista, suurimpana varmasti koronapandemia, johtuen lukioajastamme saattoi muotoutua monelle meistä hieman erilainen kuin oli alun perin ajatellut. Lukioaikamme taas muovasi meitä ihmisiksi, joina hetki sitten painoimme valkolakit päähämme. Ehkä moni meistä tuntee olevansa nyt eri ihminen kuin syksyllä 2019.

Syksyyn 2019 palatakseni – yksi ensimmäisistä asioista, johon kiinnitin huomiota Klassikassa, olivat koulumme käytäville Klassikan 70-vuotisjuhlavuonna tuotujen taulujen latinankieliset sananlaskut. Nämä taulut kätkevät sisäänsä mielestäni paljon viisaita ajatuksia matkaeväiksi myös meille tuoreille ylioppilaille. Yhden sanoman haluan nostaa keskiöön juuri tänään: opohuoneiden luona olevassa taulussa lukee ”Humiliter roga – kysy nöyrästi”.

Lukioon tullessani koin suurta epävarmuutta kysymysten esittämisestä ja avun pyytä-

misestä oppitunneilla. Lukioaika muovasi minua tässäkin asiassa. Keväällä 2020 iskenyt koronapandemia oli yksi keskeinen syy ajattelutapani muutokselle. Todennäköisesti moni meistä jakaa kanssani saman kokemuksen etäopiskelusta: yksin tietokoneen ruudun äärellä opiskelu ei aina ollutkaan niin helppoa ja kivaa. Kerättyäni rohkeuteni ja esitettyäni mitä triviaaleimpiakin kysymyksiä moni opettaja totesikin vastatessaan ”hyvä kysymys” tai ”kiva, kun kysyt”. Kysyminen ja epävarmuuden ilmaiseminen alkoi kummasti helpottua. En tiedä, olisinko koskaan tajunnut kysymysten esittämisen voimaa, ellen olisi saanut edellisen kaltaisia vastauksia.

Kysymisen ja avun saamisen, monenlaisten oppimiskokemusten kautta olemme juuri nyt yleissivistyksemme huipulla ja tiedämme monista asioista paljon. Mielestäni yksi Klassikan vahvuuksista on ollut välitön ja miellyttävä vuorovaikutus opettajien ja opiskelijoiden välillä. Opettajat, te olette olleet meille täällä mittaamattoman arvokkaita tieteenalojen taitajia. Yhdessä tieteen suurten kysymysten pohtiminen ja kinkkisten tehtävien ratkominen on ollut merkittävä tekijä opiskelijaidentiteettimme rakentumisessa. Meillä Klassikassa on mahdollistettu erilaiset ajattelutavat ja ratkaisumallit ja se on vahvistanut itseluottamustamme opiskelijoina ja luonut uskoa omannäköisille oppimis- ja elämänpoluillemme. Teidän opettajien innostus ja asian tuntijuus omissa oppiaineissanne on inspiroinut meitä opiskelijoita ja uskon saman tapahtuneen myös toisinpäin.

Elämässä ei kuitenkaan aina ole kyse jon-

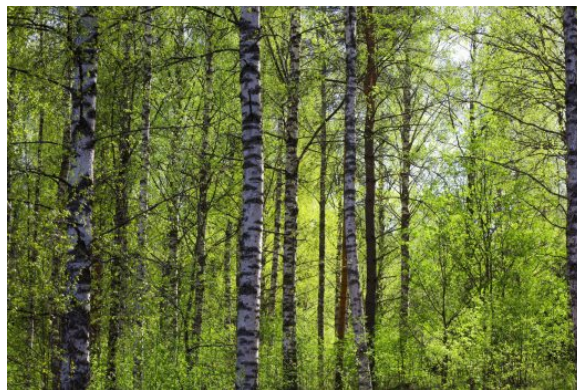
kin konkreettisen asian tai tiedon kysymisestä. Yhtä lailla voimaa on siinä, että uskaltaa tarpeen tullen kysyä apua myös muissa elämän haasteissa. Näihin haasteisiin vastauksia ei välttämättä löydy Abitreenien hyvän vastauksen piirteistä tai kirjan takaa malliratkaisuista, mutta nämäkin haasteet ovat ratkaistavissa. Olemme saaneet lukea esimerkiksi korkeakouluopiskelijoiden uupumuksesta koronapandemian seurauksena. En kuitenkaan usko uupumisen olleen vain yksin korkeakouluopiskelijoiden haasteena, vaan yhtä lailla moni meistä hurjan uurastuksensa päättäneistä ylioppilaista on varmasti kokenut jonkinlaisia uupumuksen tunteita. Lukion ei silti kuuluisi olla jatkuvasti stressaavaa tai ahdistavaa. Yksikään arvosana ei saisi maksaa meille omaa hyvinvointiamme tai mielenterveyttämme, ei nyt eikä jatkossa.

Harva meistä kuitenkaan selviää elämästään ilman minkäänlaisia haasteita. Ne, jollakin tapaa menestyneet tai muuten ihailemamme ihmiset ovatkin mahdollisesti joutuneet käymään läpi jotakin sellaista, josta huolimatta tai juuri sen ansiosta he ovat tietystä pisteessä elämässään. Välttämättä emme kuitenkaan olisi halunneet kulkea juuri samantyyppistä polkua. Joka ikisen onnistumisen takana on aina jonkinlainen uhraus, epäonnistuminen tai kantapään kautta opittu asia – samalla tavalla kuin positiiviseen suuntaan vaikuttavalla voimalla on Newtonin kolmannen lain mukaan aina yhtä suuri, mutta miinusmerkkinen vastavoima. Vahvin onkin se, joka kääntää fysiikan lakejakin uhmaten haasteet ja vaikeudet mahdollisuuksiksi onnistua. Me voimme jokainen kirjoittaa oman menestystarinamme. Mutta sitä ei tarvitse tehdä yksin. Olemme kaikki täällä toisiamme varten.

Sitä, että olemme täällä toisiamme varten, symboloi mielestäni erinomaisesti meille kaikille tuttu ja meissä kaikissa elävä Klassikan henki, jota ei voi jättää mainitsematta

ta yhtenä merkittävänä muistona lukioajastamme. Koen, että tämä henki on kannatellut lukioyhteisöämme myös silloin, kun emme ole voineet fyysisesti olla toistemme lähellä, vaan kukin omien etäyhteisiensä päässä. Yhteishenkemme on luonut turvallisen ilmapiirin kysyä apua ja kertoa ajatuksiaan. Yhteishenkemme on auttanut ehkä jaksamaan vaikeinkin hetkinä. Haluankin kiittää teitä, hyvät opiskelijatoverit siitä, että pystyimme kaikista haasteista huolimatta luomaan monenlaisia hienoja yhteisiä hetkiä marraskuudesta Prom-gaalasta huhtikuisiin penkkareihin. Me olemme olleet monella tapaa ainutlaatuinen vuosikurssi.

Klassikan hengen lisäksi lukioaika jätti minulle valtavasti muutakin aihetta kiitokseen. Olen valtavan kiitollinen niin pienistä kuin vähän isommistakin asioista. Olen kiitollinen avartavista ruokapöytäkeskusteluista. Hyvän huomenen toivotuksista koulun käytävillä. Jännittyneistä katseista pukukopeissa ylioppilaskoepäivien aamuina. Yhteisistä teemapäivistä ja pitkän välikän aikana aulassa kaiuttimista raikuvasta musiikista. Olen kiitollinen meidän Klassikastamme ja meistä toisistamme, Klassikan ihmisistä: koko henkilöstöstä ja opiskelijakunnasta. Kiitos kuuluu myös meidän ylioppilaiden läheisille, jotka ovat kulkeneet rinnallamme ja ovat mahdollisesti myös jakamassa kanssamme tänään tätä erityistä päivää. Tämä aika oli jotakin sellaista, jonka juuri me saimme yhdessä kokea.

Pääkirjoitus: Kesä alkakoon!

Jaakko Saano

Kesäisiä tunnelmia on ilmassa, kun kevät on äkkiä tuonut mukanaan lämmön ja vihreiden ympäristöön. Talven jälkeen tuntuu jo unohtaneen, kuinka suurena tien varressa oleva koivu voikaan kukoistaa lehtineen. Luonto, lämpö ja innokas kesäaktiviteettien odotus on lumonnut monet haluamaan äkkiä pois koulusta ja lomaa viettämään. Ja niinhän tässä käy, loma tulee.

Klassikan nuorimmille se merkitsee nousemistä ylös opiskelijoiden hierarkiassa; mahdollisuutta tuntea itsensä tulevia lukion aloittelijoita ylempiarvoiseksi. Tämä arvo on toki pääosin vain kuvitteellista, ja toivon ettei kukaan väärinkäytä kunniakasta rooliaan Kuopion klassillisen lukion opiskelijana.

Lukion kolmannelle vuodelle siirtyviltä me lähtevät (oikeastaan jo lähteneet) abiturientit odotammekin tähän merkittävään asemaan kuuluvaa asianmukaista arvokkuutta. Ei paineita. Kyseessä on sentään vain tavallinen lukio, ei kuninkaallinen hovi, joten kukin saa omalla järjellään päätellä, mikä on tätä "arvokasta" käytöstä. Kunhan nyt aina-

kin keskittyy oppitunneilla.

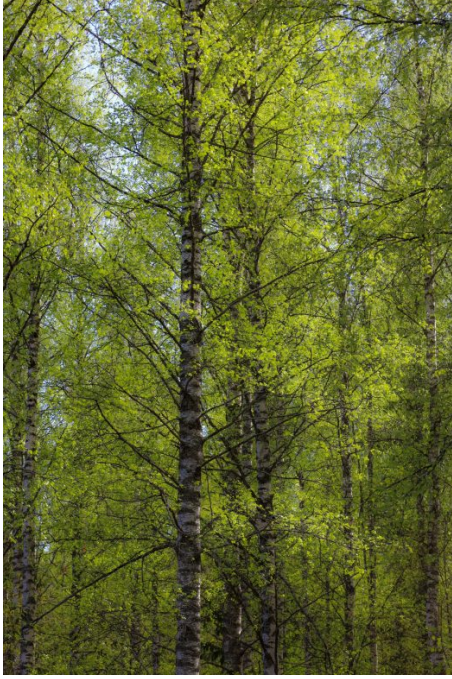
Kaltaisilleni yo-kirjoitukset kirjoittaneille abeille tuleva loma on erityinen, sillä se merkkää elämän suuren merkkipaalun, lukion valmistumisen, ja tarkoittaa kaikenlaista uutta vuoden loppupuolella. Elämänpolun haarat ja mahdollisuudet kävin läpi jo viime lehden tekstissäni, ja kaikki tärkeä, kirjoitukset ja jatkon valinnat, on jo tehty, joten nyt on meidänkin tärkeä nauttia lomasta.

Haluan kiittää kaikkia opettajia laadukkaasta ja mukavasta opetuksesta, muuta henkilökuntaa laadukkaista muista asioista, sekä myös opiskelijoita, kaikkia, jotka ovat olleet hyvää seuraa välitunneilla, hyödyllinen apu ryhmätöissä tai kaikkea siltä väliltä.

Kiitokset kaikille tähän lehteen runoja, kirjavinkkauksia ja pohtivia esseitä kirjoittaneille avustajillemme. Kiitokset myös kuvataiteilijoille ja Jounille.

Kannen kuvan on taiteillut Venla Lähteenmäki. Kiitokset Venlalle.

Hyvää kesää!

Kesässä parasta on ajanvietto kavereiden kanssa

Noora Laakso

Kuva 2: Kuva: Jaakko Saano

Kyselimme klassikkalaisten kesäsuunnitelmista, ja yksi kysymyksistä oli: "Mitä odotat eniten tältä kesältä?"

Selkeästi suosituin vastaus oli kavereiden kanssa ajan viettäminen, jonka noin kolmasosa vastaajista valitsi. Kavereiden kanssa voi kesällä tehdä vaikka mitä riippuen kaveriporukasta: matkailla, käydä uimassa, nauttia kauniista kesäoista tai lukea kirjoituksiin.

Muita suosikkeja oli esimerkiksi rentoutuminen, jonka kaikki varmasti rankan kouluvuoden jälkeen ansaitsevat sekä hyvät säät, joita pitkän ja lumisen talven jälkeen tekeekin jo mieli kokea.

Moni odotti myös juurikin matkailua, ja matkakohteiksi on valikoitunut paikkoja niin Suomesta kuin ulkomailtakin.

Jonkin verran vastaajia keräsivät myös ulkoilu ja liikunta, festarit ym. tapahtumat sekä mökkeily. Festarikesästä ainakin on povattu isointa pitkään aikaan, joten tapahtumissa varmasti on hyvä tunnelma.

Jäätelö tai grillaaminen eivät annetuista vaihtoehtoista päässeet kenenkään top-listalle, mutta ehkä ne kasvattavat suosiotaan kesän mittaan.

Rentouttavaa kesää kaikille, oli siinä parasta sitten mikä tahansa!

Kesäreissut muuttuvat suunnitelmista tosiksi

Aliisa Tammi

Kuva 3: Kuva: Venla Hämäläinen

Reissaaminen ja kesälomamatkat kuuluvat monien kesälomasuunnitelmiin. Kesälomareissuilta on voinut jäädä ikimuistoisimmat kesämuistotkin, joihin palata arjen kovissa myllerryksissä. Nyt ei kuitenkaan puhuta arjesta vaan niistä ihanista kesäreissuista, jotka kuuluvat suurimman osan lomailijoista suunnitelmiin. Tässä klassikkalaiset eivät eroa valtaväestöstä.

Non Solumin kesäkyselyyn vastanneista vain 9 % kertoi, ettei ole suunnitellut reissaavansa lomalla. Kuopiossa ja kotinurkkia lähempänäkin on onneksi paljon nähtävää ja koettavaa eikä elämyksellistä kesälomaa hamuavan tarvitse välttämättä kauas kotiovelta matkata.

Harmaan talven arkipölyjä lähtevät kuitenkin jotkut karistelemaan oliltaan ulkomaille, tarkemmin sanottuna Non Solumin kyselyn perusteella 41 % klassikkalaisista. Läntiset naapurimaat ja Välimeren vallat ovatkin noukkinneetkin paljon suosiota matkakohteita kysyttäessä – ja kun kohdetta ei ole osannut päättää on helppo valita Interrail matkasuunnitel-maksi.

Olipa matkakohteena vaikkapa Georgia, Italia tai Meksiko puhaltavat uudet ympäristöt virtaa meihin, luonteeltamme uteliaisiin ihmisiin. Samalla oppii paljon huomaamattakin toisesta kulttuurista ja pystyy ehkä taas paremmin ymmärtämään muita ihmisolentoja.

Matkailu avartaa myös kotimaassa.

Kuva 4: Kuva: Venla Lähteenmäki

51 % Non Solumin kesäkyselyyn vastanneista kertoikin matkaavansa kotimaassa. Lintukodossamme onkin mahdollista matkata niin kaupungeissa kuin luontoympäristöillä. Kanssaklassikkojemme tiet vievätkin niin Helsinkiin, Hankoon kuin Tampereelle kuin muihin kaupunkeihin. Joillakin on haaveissa mökkeilyä järven tai meren rannassa vaikkapa saaristossa. Sukulaisiakin on ilo nähdä kesäisin ja monen tiet vievätkin suvun yhteismökeille tai vaikkapa mummolaan.

Pohjoinen kiinnostaa klassikkalaisten mieliä ja sitä kuuluisaa Lapin energiaa lähtee moni metsästäämäänkin Lapin jängiltä. Hyttystenpoukamilta selviämisen ohella on monilla edessä myös festarikesä näissä ympäri Suomen järjestetyissä musiikin jättitapahtumissa. Matkaseura, oli se oma tai toisen tekee reissuista parhaimpia ja luonnonrauha usein vapauttaa elämän turhista pikkuasioista ja stressistä. Itsensä löytämisen lisäksi voi löytää elämän oikean tarkoituksen, jos tarpeeksi

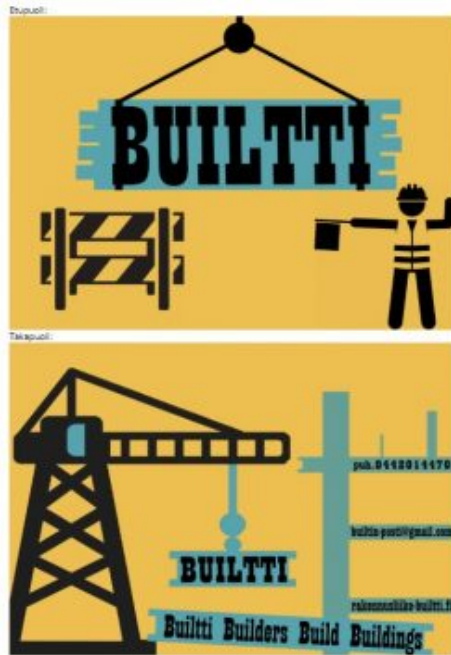
kaivaa, vaikka sekin taitaa olla hyvin oma-kohtaista.

Löysitpä elämäntarkoituksesi Haaparannasta,

pölyisiltä Espanjan kaduilta tai olohuoneen tuolin sisälmyksistä, jonne se kaukosäädin aina katoaa, on aika ottaa hetki vapaata. Olipa reissusi minkälainen vain, on aika elää se.

Työkokemusta ja riihikuivaa käteistä metsästämässä

Aapo Holopainen

Kuva 5: Kuva: Eemeli Ristolainen

Vaikka kesäloman tärkeimpänä tarkoituksena on antaa opiskelijoille mahdollisuus rentoutua ja palautua raskaan kouluvuoden jälkeen, on työnteko olennainen osa monien nuorien kesää. Osalla nuorista on kesätoista kokemusta jo lukuisten vuosien ajalta, kun taas osa heistä saa ensi kesänä ensimmäisen kosketuksensa työelämään.

Kun Non Solumin kesäkyselyn tuloksia tarkastellaan, havaitaan, että kaksi kolmasosaa kesätoita käsittelevään kysymykseen vastanneista 69 klassikkalaisesta tietää jo tekevänsä kesätoita ensi kesänä. Vastaajista kahdeksan ei myöskään ollut vielä varmoja kesätoista.

Kyselyssä tiedusteltiin myös sitä, mihin kukin vastaajista oli menossa kesätöihin. Tulosten perusteella havaitaan, että nuorille on tarjolla monipuolisesti erilaista kesätyötarjontaa, vaikka tietyt toimialat nousivatkin kyselyssä voimakkaimmin esille.

Ravintola-alan ohella kyselyn vastauksissa suosituimpia kesätoita olivat harrastus- ja urheilutoimintaan liittyvät valmennus- ja ohjaustehtävät. Vastauksissa mainittiinkin esimerkiksi jalkapallovalmentaminen, harrastustoiminnan vetäminen ja leirikeskuksen isäntänä toimiminen. Urheiluun liittyvistä kesätyöpaikoista mainittiin myös uinninvalvonnassa toimiminen.

Vaikka edellä mainitut toimialat kattoivatkin leijonanosan vastauksista, esiintyi niissä myös harvinaisempia kesätyöpaikkoja. Esimerkkejä tällaisista kesätyöpaikoista olivat pesula, kalustetehdas ja taimitarha. Näiden lisäksi myös omassa yrityksessä toimiminen mainittiin kahdessa vastauksessa.

Kuten kyselyn tuloksista havaitaan, on nuorille tarjolla lukuisia erilaisia kesätöitä. Ne antavat lukiolaisille mahdollisuuden saada arvokasta työkokemusta erilaisista työtehtävistä, mikä taas voi osoittautua elintärkeäksi myöhemmässä työhaussa. Työkokemuksen saamisen ohella myös raha on tärkeä motivaattori nuorten kesätöissä.

Kuva 6: Kuva: Verna Keinänen

Aika Klassikan jälkeen – lukionsa päättävien jatkosuunnitelmat

Venla Hämäläinen

NonSolum kysyi valmistuvilta abeilta heidän jatkosuunnitelmistaan lukion päättyessä. Alla on joitakin suunnitelmia suosituimmasta vastauksesta vähiten vastattuun.

Kuva 7: Mihin sinun elämäsi pitkospuut johtavat lukion jälkeen?

1. Rentoutuminen – lähes puolet vastaajista haluaa päästä rentoutumaan kun nolla uurastuksensa päätteeksi ja nauttimaan kesästä, yksi vastaajista muun muassa valmistujaisbileiden muodossa.
2. Armeija – vajaa kolmannes vastaajista on lähdössä kesän aikana suorittamaan asepalvelustaan.
3. Työt – neljännos vastaajista kertoi työskentelevänsä juuri nyt, lukion jälkeisenä aikana.
4. Muutto – vajaa viidennes suunnitteli muuttavansa omilleen piakkoin.
5. Jatko-opinnot – reilu kymmenes mainitsi vastauksessaan jatko-opintoihin liittyviä asioita, kuten hakuprosessin tai pääsykokeet.

NonSolum toivottaa jokaiselle lukionsa päättävälle kaikkea hyvää jatkoon!

Kesä- (tai luku-) loma alkaa. Oletko valmis?

Venla Räsänen

Kuva 8: Kuva: Emma Worster

Kesäloma lähestyy ja tulevat abit alkavat varautua (joko fyysisesti, henkisesti tai molempia) syksyllä edessä olevaan kirjoitusurakkaan. Yo-kokeet ovat lukion huipentuma, minkä vuoksi monet haluavat aloittaa valmistautumisen jo hyvissä ajoin. Kesällä on yleisesti ottaen hyvin aikaa, minkä vuoksi suuri osa kokee sen hyväksi ajankohdaksi aloittaa koerumbaansa valmistautumisen; tämän vuoden kakkosista 76 % on valmistautunut aloittamaan lukemisen kesälomalla. Monille meistä syksyn 2022 kirjoitukset ovat ensimmäinen kerta yo-salissa, mikä tekee luku-urakastakin uuden kokemuksen. Tämän vuoksi kysimme klassikkalaisilta heidän ykkösvinkkejään kirjoituksiin valmistautumista varten ja tässä ne

ovat:

1. Tee hyvä lukusuunnitelma:

Lukusuunnitelman teko voi auttaa monia pitämään lukumotivaatiota yllä ja tuomaan rakennetta arkeen. Mieti, millainen päivärhythmi sopii juuri sinulle parhaiten: toimitko tehokkaimmin tarkalla tuntisuunnitelmalla vai haluatko mieluummin asettaa vaikkapa tietyt tavoitteet tietylle viikolle ja opiskella niiden mukaan. Klassikan Onedu-sivuilta (<https://klassikka.onedu.fi/opinto-ohjaus/yo-kirjoituksiin-valmistautuminen/>¹) löytyy lukusuunnitelman tekemiseen liittyvä tallenne, joka sisältää myös hyviä malliesimerkkejä. Muista, että hyvä lukusuunnitelma sisältää myös tarpeeksi taukoja, ruokailuja ja vapaa-aikaa!

2. Tee vanhoja yo-kokeita:

Edellisten vuosien yo-kokeiden tekeminen voi auttaa hahmottamaan yo-kokeessa kuluvaan aikaan ja sen jakautumista. Kannattaa käydä läpi myös hyvän vastauksen piirteitä, sillä niistä saa jonkinlaisen kuvan vaadittujen vastausten ainekohtaisesta laajuudesta. YLE:ltä löytyy myös hyviä artikkeleita, joissa sensorit kertovat, mitä minkäkin aineen yo-kokeessa kannattaa muistaa.

¹<https://klassikka.onedu.fi/opinto-ohjaus/yo-kirjoituksiin-valmistautuminen/>

3. Opiskele silloin, kun motivaatiota tuntuu löytyvän:

Pänttäämiseen keskittyminen voi olla äärimmäisen vaikeaa, mikäli motivaatiotasot ovat nollaluokkaa. Jos tekee mieli mennä ulos lukemisen sijaan, mene ulos. Älä painosta itseäsi liikaa, sillä kesällä on tarkoitus myös rentoutua ja palautua edellisestä lukuvuodesta.

4. Jaa luku-urakkaa pidemmälle aikavälille:

Riippumatta luettavasta aineesta luettavaa tulee olemaan ainakin neljän kurssin verran. Jaa siis luettavaa mieluummin sekä kesälle että syksyille äläkä yritä opiskella kaikkea kerralla.

5. Laajenna tietämystäsi aiheesta käyttämällä extramateriaaleja:

Monesti erityisesti reaaliaineita lukiessa tietämystä aiheesta voi olla hyvä laajentaa lukemalla tai katsomalla aiheeseen liittyviä uutisia, kirjoja, lehtiä tai dokumentteja. Kieltä opiskellessa on ehdotonta plussaa käyttää kyseistä kieltä niin paljon kuin mahdollista. Vaihda kännykän kieli, katso sarjoja, lue kirjoja, kuuntele musiikkia... Nämä ovat keinoja, joilla kielen oppiminen muuttuu huomattavasti pänttäämistä kiinnostavammaksi ja monipuolisemmaksi kartuttaen sanavaraston lisäksi myös ymmärrystä lauserakenteista ja sanonnoista.

6. Monipuolista lukemistasi:

Tämä vinkki on melkein itsestään selvä, mutta oppimista tapahtuu todennäköisesti huomattavasti enemmän, mikäli aihetta ei opiskele lukemalla sitä suoraan kirjasta. Monilla on tässä vaiheessa jo jotakuinkin selvillä ainakin muutamia itselle toimivia opiskelutodeja, mutta esittelen tässä jutussa muutama:

- Tapetoi huoneen seinät mindmapeilla/uutisartikkeilla/aikajanoilla yms. materiaalilla. Tämä on hyvä taktiikka erityisesti, jos visuaalisella tiedolla on taipumusta jäädä mieleen.
- Syväluotaa kurssikirjat läpi: käy aihetta läpi väliotsikko kerrallaan muuttamalla väliotsikot kysymysmuotoon ja etsi sitten vastaukset näihin kysymyksiin. Näitä kysymyksiä voi kirjoittaa muun muassa post it -lapuille ja laittaa seinille.
- Tee kurssikirjojen tehtäväosien tehtäviä. Koeta vastata mahdollisimman moneen ilman kirjan tukea.
- Pyri yhdistelemään kurssien sisältöjä kokonaisuuksiksi: miten eri kursseilla käytyt asiat liittyvät toisiinsa, mitä yhteyksiä niillä on? Tämä voi auttaa aiheen hahmottamisessa isosta näkökulmasta.

7. Muista rentoutua!

Monet meistä ovat väsyneitä kuluneen lukuvuoden jäljiltä, minkä vuoksi kesälomalla olisi optimaalista ihan vain huilailla ja palautua edellisen vuoden koulu-urakasta. Suunnittele lukemisesi niin, että sinulle jää myös hyvin aikaa lomailla ja rentoutua miettimättä kouluasioita tai ylppäreitä. Jos lukemattomuus

ahdistaa, suunnittele itsellesi myös lyhyempiä päiviä ja lue vaikkapa ulkona nauttiaksesi hyvistä säistä. On tosi ok pitää taukoa!

Taas ollaan yhdestä kouluvuodesta selvitty ja seuraava on monille meistä kakkosluokkalaisista viimeinen lukiossa. Ylppärit ovat monella mielen päällä, mutta muistetaan myös välillä ihan vain olla!

Kuva 9: Kuva: Marikki Kuronen

Mukavaa kesälomaa kaikille klassikkalaisille!

Artikkeli pohjautuu klassikkalaisten vastauksiin Non Solumin kesäutelussa, kiitos kaikille vastauksia lähettäneille!

Kriiseillen kohti täysi-ikää ja sen yli

Noora Laakso ja Iida Leppinen

Kuva 10: Kuva: Sini Repo

Täysi-ikäistyminen on näin lukiolaiselle aika keskeinen teema, jonka jokainen meistä käy läpi. Yleensä 18 ikävuoden saavuttamiseen liitetään valtavasti kaikkea positiivista, esimerkiksi uudet vapaudet ja lapsuuden kieltojen poistuminen, mutta entä jos olo onkin päinvastainen? Jos vapaus vaikka tuntuukin helpottavan sijaan ajoittain murskaavalta, tai jos ikään liittyvät velvollisuudet painavat vaakakupissa paljon enemmän. 18-vuotiaana iskevästä ikäkriisistä ei juurikaan puhuta, mutta ainakin tämän jutun kirjoittajille se on tuttu ilmiö.

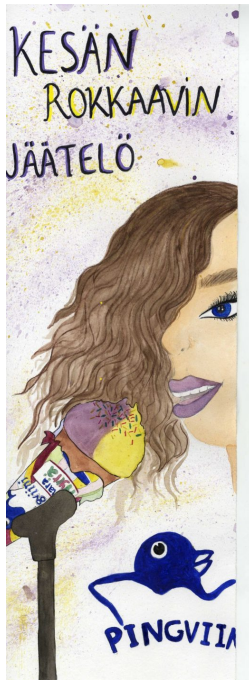
Toinen meistä on syntynyt alkuvuodesta ja siten jo täyttänyt 18, toisella on syntymäpäivät vasta syksyllä. Koska tulimme siihen tulokseen, että tuskin olemme ainoat ketkä kokevat täysi-ikäistymisessä olevan myös huonoja puolia, ajattelimme pohtia asiaa hieman tähän lehteen ja tarjota ehkä jotain vinkkejä.

Mikä täysi-ikäistymisessä stressaa?

Omaakohtaisesti pahinta on ollut sen tajuaaminen, että on kaikin puolin itse vastuussa

itsestään. Tämä tuntuu osin vapauttavalta, koska se tarkoittaa myös mahdollisuutta itse määritellä, mitä haluaa elämässään tehdä, mutta pahinta tunteessa on ehkä se, ettei paluuta mihinkään muuhun vaihtoehtoon ole. Lapsuuden hetkessä elämisen taika on lopullisesti takana, ja yhtäkkiä pitäisi käyttäytyä kuin aikuinen ja on tunne, että kaikesta pitäisi tietää kaikki. Ja näin on tästä eteenpäin aina. Kuinka helppoa olisikaan palata vaikka ala-asteelle, aikaan ilman huolia tai murheita? Ja miten ikävä on sitä, miten vähän kukaan odottaa mitään lapselta ja miten vähän pienenä tuli mietittyä asioita. Ylipäänsä yhteiskunnan odotukset tuntuvat hyvin erilaisilta, kun on täyttänyt 18 – lain silmissä on aikuinen ja on velvollisuuksia, jotka sitä kautta pitää hoitaa.

Sen lisäksi, ettei menneisyyteen voi palata, kriisiä aiheuttaa myös tulevaisuus. Suurin piirtein täysi-ikäisyyden korvilla pitää tehdä tärkeitä valintoja siitä, mihin suuntaan on elämässään lähdyssä. Hakeeko opiskelemaan, jos hakee niin minne, täytyykö muuttaa, mistä löytää asunnon? Kysymyksiä tuntuu olevan valtavasti eikä selkeitä vastauksia näköpiirissä. Toki on totta, ettei minkään, mitä esimerkiksi opiskelun tai asuinpaikkakunnan suhteen tässä iässä päättää, tarvitse olla lopullista. Se tuo lohtua, mutta ei poista sitä tosiasiaa, että johonkin suuntaan on lähdettävä. Paineet siitä, että elämän tulisi olla tietynlaista, ovat suuret.

Kuva 11: Kuva: Marikki Kuronen

Ei pelkkää epätoivoa

Toisaalta kaiken kriiseilyn keskellä on hyvä muistaa, että on täysi-ikäistymisessä oikeasti hyviäkin puolia. Loppuvuodesta syntyneellä alkaa jossain vaiheessa olla jo hieman karsimätön olo omia synttäreitään odotellessa, kun kaikki muut ympärillä täyttävät 18. Jos

iän tuomasta vapaudesta pystyy nauttimaan, se on helpottavaa. Langat omasta elämästä ovat vihdoin omissa käsissä. On tosi yksilöllistä, miten ihmiset tilanteeseen ylipäättään suhtautuvat, mutta yksi hyvä keino mahdollisen kriisin taltuttamiseen voi olla positiiviseen keskittyminen. Jos toksinen positiivisuus kuulostaa liian ylitsevuotavalta, niin kriisin voi kyllä kahlata läpi myös epätoivoineen kaikin. Jossain vaiheessa vapauksiin ja vastuuseen kuitenkin tottuu.

Täysi-ikäistyminen on iso saavutus elämässä, eikä tähänkään hetkeen koskaan pääse takaisin, joten siitä kannattaa pyrkiä nauttimaan. Vertaistukea voi hakea kavereista, jotka todennäköisesti ovat hyvin samanlaisessa tilanteessa. Ikäkriisejä mahtuu elämään aika monta, jos niille antautuu, joten ehkä kannattaa koettaa ottaa kaikki irti siitä iästä, missä kulloinkin on. Ajautuessaan ikäkriisiin ei kuitenkaan tule hätäntyä, sillä se on ihan normaalia ja kuuluu elämään. Meistä jo täysi-ikäistynyt ainakin tajusi, ettei aikuistuminen ole täysin luopumista mistään – ehkä se on enemmänkin tasapainon etsimistä vakavuuden ja siitä irti päästämisen välillä.

Some ihmeellisine ja ihanine ilmiöineen

Venla Hämäläinen

Kesäloman alkaessa on jälleen enemmän aikaa selata somea ja tehdä muistoja, joista someen matalalla kynnyksellä päivitetään. Instagram-storyt täyttyvät auringonlaskukuvista ja Instagram-feedit reissukuvista. Some on kuitenkin osannut yllättää uusilla ominaisuuksillaan tähänkin asti. Alla muutamia huomaamani mielenkiintoisia ilmiöitä viime kuukausilta.

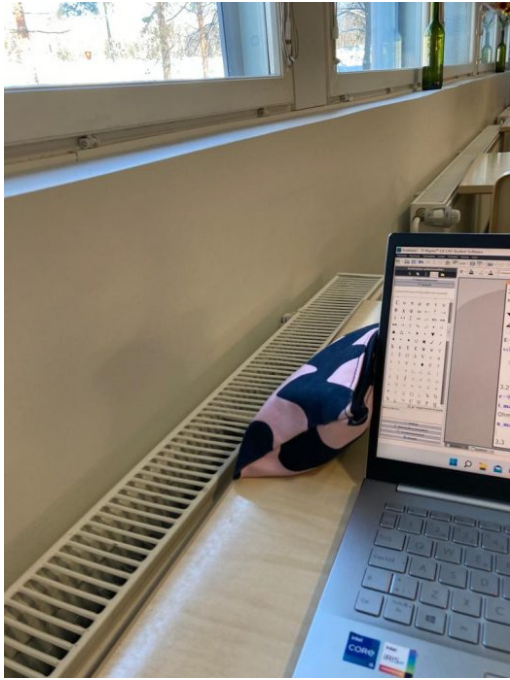
Studygramit

Yksi meitä opiskelijoita jo nyt tai myöhemmin koskettava ilmiö somessa on sinne muutama vuosi sitten rantautuneet, tuhansia seuraajia keräävät studygramit eli opiskelupäivityksille pyhitetyt käyttäjätilit. Tuntuu, että vielä hetki sitten nämä olivat vain korkeakoulup opiskelijoiden juttuja, mutta yhä useampi studygram kertookin nykyään esimerkiksi korkeakouluun hakemisesta, osa jopa lukio-opiskeluista.

Mielestäni studygramit ovat erinomaisia vertaistukikanavia ja kollektiivisia keskustelua-

lustoja, mutta ainakin itselleni huomaa niiden toisinaan aiheuttavan vertailua ja painetta toisten tekemisistä. Samaa tavoitetta, kuten sisäänpääsyä lääkkiseen kohti menevät, kymmenet käyttäjätilit kuvineen Mafynetin lukutunneista tai harjoituskokeiden edistymiskäyristä voivat saada jotkut epäilemään itseään ja omia kykyjään. Onkin hassua, että koulun käytävillä ennen tapahtunut todistusten vertailu ja koenumeroitten analysointi on siirtynyt someen. Moni myös luo studygraminsa anonyymina, mikä voi kieliä asioiden tietynlaisesta arkaluontoisuudesta juuri kovan sisäänpääsykilpailun vuoksi: esimerkiksi ”et saanut opiskelupaikkaa” -teksti Opinpolussa voi olla helpompia päivittää someen nimimerkin takaa kuin omilla kasvoillaan.

Toisaalta arvostan suuresti monien studygramien rehellisyyttä ja inhimillisyyttä hankaliskin päivästä ja yli hilseen menevistä kaa-vojen pyörittelyistä. Sitä vastoin inspiroivat kuvat Stabilon yliviivaustuksesta, Marimekon vihkoista ja voimaannuttavista tsempilauseista voivat saada monet uskaltamaan lähteä tavoittelemaan omaa unelmaansa, mikä onkin varmasti monien studygramien tavoite. Toivonkin sydämeni pohjasta näkeväni mahdollisimman monen studygramin julkaisussa kesäkuun loppupuolella ”sinulle tarjotaan opiskelupaikkaa” -tekstin: niin suurta työtä vuoden ajan seuranneena kaikki sympatiani on hakijoiden puolella.

teen: kun Spotifyssa julkaistaan kappale, se on saman tien Instagramin tarinat- ja reels-osioissa valittavaksi musiikiksi oman kuvan tai videopätkän päälle – todennäköisesti sama tapahtuu myös Tiktokissa. Jos olisin saanut tänä keväänä euron joka kerta, kun olen törmännyt Instagramissa esimerkiksi pehmoainon "haluun takas mun perhoset" -kappaleeseen tai huomannut jonkun päivittävän töistään taustalla JVG:n "Amattimies"-biisi, olisi minulla jo monta euroa. Olenkin löytänyt mukavasti soittolistoilleni täytettä juuri Instagramista.

"Onkin hauska nähdä, ollaanko joskus sellaisessa tilanteessa, että on vain yksi kaikista someista fuusioitunut some, jossa on kaikki mausteet ja hienoudet."

Somejen yhtenäistyminen ja "kollegiaalisuus"

Mielestäni mielenkiintoista on ollut viime aikoina huomata, kuinka somet jatkuvasti lähestyvät toisiaan. Instagramiin ovat rantautuneet "reelsit", kelat eli lyhyet videot ääniraidalla, usein musiikilla, suoraan Tiktokin ihmeellisestä maailmasta. Lisäksi Facebookisakin on nykyään tarinat-osio, kuten Instagramissakin – ja tämä ilmiöhän on itseasiassa alun perin peräisin Snapchatista. WhatsAppissakin voi nykyään reagoida toisen viestiin haluamallaan emojiilla, kuten Facebookissa tehdään kommentteille. Tämä yhtenäistyminen voi olla seurausta siitä, että moni some taitaa olla nykyään saman omistajan alla. Onkin hauska nähdä, ollaanko joskus sellaisessa tilanteessa, että on vain yksi kaikista someista fuusioitunut some, jossa on kaikki mausteet ja hienoudet.

Toinen kiinnostava ilmiö tässä kategoriasa liittyy somejen tietynlaiseen kollegiaalisuuteen:

Mealprep-videot ja siivousinstagramit arkea helpottamassa

Kukapa ei ilahtuisi löytäessään ennennäkemättömän ruoanlaittovinkin tai joka kodista löytyvistä raaka-aineista syntyvän pesuaineen valmistusohjeen äkkiarvaamatta somea selatessaan? Ohesta usein löytyy vielä jokin silmiä hivelevä video tekoprosessista. Siivous- ja ruuanlaittovideot ovat lisääntyneet räjähdysmäisesti niin ikään Reels-alustan ansiosta. Itse olen voinut ilahtua tällaista sisältöä tuottavien Instagram-käyttäjien lisääntymisestä somessa sekä hyödynnä viihteen näkökulmasta.

Mealprep eli aterioiden etukäteen valmistaminen esimerkiksi eväsrasioihin on yleistymässä oleva arjen helpottajaksikin kutsuttu toimintatapa. Tyypillinen mealprep-video on nopeutettu, sisältää jonkin hittikappaleen taustamusiikkina ja tekstitykset/ääniraidan ohjeista tai resepteistä.

Siivousinstagramit on puolestaan pyhitetty pitkälti ennen-jälkeen -tilanteiden kuvaukselle, helposti ja nopeasti syntyville, esimerkiksi etikka-leivinjauhe -pesuaineille ja erilaisille ihmisienille. Mustuneet hopeat, kalkkiintuneet hanat ja ummehtuneet jääkaapit vaihtuvat usein nopeutetuissa videoissa kuin uusiin

trendikkään musiikin säestämänä. Siivousvideoita on paitsi hauska katsoa, ne myös innostavat siivoamaan itse – en olisi muutama vuosi sitten uskonut etsiväni somesta siivousvideoita.

”En olisi muutama vuosi sitten uskonut etsiväni somesta siivousvideoita.”

Ainutlaatuiset Antologiat

Jirko Saarelainen

Kuva 12: Kuva: Siiri Kaiponen

Nykyään useimmissa televisiosarjoissa on yhdistävänä tekijänä samat hahmot, olipa juoni sitten sama koko sarjan ajan tai vaihteleva jaksojen välillä. Antologiasarjat eivät kuitenkaan noudata tätä sääntöä. Niiden jaksot tai tuotantokaudet sijoittuvat eri kohteisiin, niiden hahmot ovat erilaiset ja jokaisessa on oma tarinansa. Niissä sitovana tekijänä toimii sen sijaan jokin aihe, kuten Love, Death & Robots -sarjassa nimensä mukaisesti rakkaus, kuolema ja robotit. Antologiasarjoissa genretkin vaihtelevat usein, mutta kauhu on usein erityisen tärkeässä asemassa.

Piritta Räsänen kolumni "Pandemia lyhensi draamasarjojen jaksoja entisestään, ja se on mainio juttu" (HS 4.5.2022) kertoo pandemian vaikutuksista tv-sarjojen pituuteen. An-

tologiasarjoissa jaksojen pituus ei muodostu ongelmaksi, sillä ne toimivat niin erilaila normaaliin sarjaan verrattuna. Kolumnissaan Räsänen mainitsee, kuinka sarjojen jaksoja saatetaan venyttää 45 minuuttiin, jolloin syntyy tyhjäkäyntiä. Antologiasarjoissa tyhjäkäyntiä ei tule pidemmissäkään jaksoissa, koska niillä on aina oma maailmansa ja tarinansa. Kaikki aika käytetään siis hyväksi. Etuna on myös jaksojen pituuksien vaihtelu, joka on paljon vapaampaa kuin perinteisessä sarjassa. Esimerkiksi jokin jaksoista voi olla vain 30 minuuttia ja toinen taas lähempänä puoltatoista tuntia. Tämän ansiosta sarjassa voidaan tutkia hyvinkin monimuotoisesti erilaisia konsepteja.

Antologia antaa formaattina paljon artistista vapautta. Sen jaksojen ei tarvitse olla mahdipontisia, kuin menestyselokuvien. Siihen ei myöskään tarvitse loputtomia juonenkäänteitä, kuten Breaking Badissa tai Game Of Thronesissa. Sen jaksot muistuttavat usein lyhytelokuvia, joten ne ovat mahtavia oudompienkin ideoiden tutkiskeluun. Niillä on pieniin indie-lyhytelokuviin verrattuna kuitenkin se etu, että ne antavat näille konsepteille laajoille yleisöille kelpaavan alustan. Ethän toisiasi ikinä avaa televisiota ja mieti, että katsompahan lyhytelokuvia. Saatat sen sijaan hyvinkin alkaa katsomaan Black Mirrorin kaltaista sarjaa.

Black Mirror on hieno esimerkki antologiasta. Sen jaksot ovat hyvinkin erilaisia, vaihdellen terminaattorirobottien hallitsemista dystopioista lapsien seurausjärjestelmiin. Niissä selvin yhdistävä tekijä on teknologia, mutta

kenties sitäkin tärkeämpi tekijä löytyy sen nimestä. Nimittäin Black Mirror eli musta peili viittaa televisiosi tai mobiililaitteesi pimeään ruutuun, joka ilmestyy aina jaksojen päätyttyä. Ohjelman juonenkäännökset takaavat lähes varman järkytyksen, joka näkyy sitten naamassasi katsoessasi tähän ”mustaan peiliin”. Jaksojen järkyttävyys laittaa aina miettimään teknologiaan ja syvemmin ihmisyyteen liittyviä teemoja, joita ohjelma sisältää.

Ajatuksia ja tunteita voimakkaasti herättävät jaksot eivät ole suinkaan vain Black Mirrorin erikoisuus, vaan aika yleisiä kaikissa antologiasarjoissa. Koska menet aina jokaiseen uuteen sarjan osaan sokkona, niissä yllättävät juonenkäänteet ovat erityisen tehokkaita. Ne toimivat varsinkin psykologista kauhuna herättävinä elementteinä, kun asiat eivät olekaan, kuin miltä alkuun näytti.

Juonenkäänteet pysyvät kuitenkin aina tiukasti jaksojen sisällä, kuin voi olettaakin. Tässä piilee selvä etu, jota ei välttämättä huomaakaan. Sillä jaksot eivät addiktoi, kuten perinteisessä sarjassa. Haluat kyllä katsoa sarjaa eteenpäin, välillä voimakkaastikin. Mutta ei kuitenkaan synny samanlaista haitallista pakkomielleä, jonka takia huomaat valvoneesi neljään aamuyöllä arkipäivänä.

Etuna on myös, että voit katsoa jaksot missä järjestyksessä huvittaakin. Jos haluat aloittaa uuden antologiasarjan, voit etsiä netistä sen parhaan jakson ja aloittaa siitä. Tai jos haluat suositella kaverille sarjaa, voit vinkata aloittamaan lempijaksostasi. Tämä voi olla todellakin hyvä etenemistapa, sillä esimerkiksi Black Mirrorissa pilottijakso ei välttämättä anna parasta mahdollista kuvaa lopusta sarjasta.

Antologioissa mielikuvituksellisuus korostuu erityisesti. Niiden vapaampi formaatti antaa mahdollisuuksia tarinoille, jotka eivät olisi muuten nähneet ikinä päivänvaloa. Mielikuvituksellisuus ei kuitenkaan rajaannu pelkkiin tarinoihin ja teemoihin, esimerkiksi Love, Death & Robot sarjassa on jokaisella jaksolla erilainen animaatiotyyli. Sen ansiosta sarjassa nähdään ultrarealistista kauhua ja humoristista sarjakuvatyypistä animaatioita vieri vieren. Antologiat ovat myös katsojilleen vapauttavampi kokemus. Sillä sarja ei pakota katsomaan sinua katsomaan sitä yhdessä järjestyksessä ja kaikkea putkeen. Rakastan kyllä myös Breaking Badin tai Ozarkin kaltaisia perinteisempiä sarjoja. Mutta haluaisin maailmaan lisää Black Mirroreita tai American Horror Storyja.

Netflixin vanki

Ilona Hollmén

Kuva 13: Kuva: Kiia Kettunen

"Pandemia ei tehnytkään meistä kotieläimiä", väittää Pekka Torvisen artikkeli "Pandemia ei tehnytkään meistä kotieläimiä, ja nyt Netflix on romahtanut," (HS 23.5.2022) jo heti ensimmäisessä virkkeessä. Vai tekikö, sillä katsoessani itse aikaa, joka kuluu suoratoistopalveluissa, huomaan varsinkin Netflixin käytön kasvaneen valtavasti pandemian alkuaikana. Ennen pandemiaa vietin aikaa Netflixissä vain viikonloppuisin illalla yhdessä perheen kanssa. Nyt se kuitenkin tuntuu olevan jo keino paeta arkea jokapäiväisessä toiminnassa. Arjen tuntuessa raskaalle, läppärin kansi aukeaa melko vaivattomasti. Netflixin logon auetessa näkyviin, mieli tuntuu saavan jotakin muuta ajateltavaa. Tarjonta on valtava, ja siinä hetkessä hankalimmalle pää-

tökselle päivän aikana tuntuu se, kun pitää valita mitä katsoisi. Kun valinnan saa tehtyä pienen harkinnan jälkeen, tuntuu kaikki muu unohtuvan. Se on juurikin sitä, mikä televisiosarjoissa kiehtoo. Pandemia vain nopeutti riippuvaisuutta tähän.

Ennen pandemiaa monet nuoret viettivät aikaa yhdessä tehden kukin mieleisiä asioitaan. Pandemian alettua ihmisten jouduttua jäämään kotiin, ei nuoretkaan päässeet viettämään aikaa yhdessä. Päivisin, kun koulutyöt oli tehty, aloin katsomaan Netflixiä. Kirjojen tilalle tuli sen kevään aikana audiovisuaalinen kerronta eli sarjat ja elokuvat, joista varsinkin sarjat. Niiden perinteisen draamankaaren rikkominen sai kiinnostuksen heräämään, kun taas elokuvat tuntuivat noudattavan aina samaa draamankaarta. Kun koko ensimmäinen koronakevät totuttiin tällaiseen ajatukseen, että vapaa-ajalla ei ole muuta tekemistä harrastustenkin jäätyä tauolle, alkoi siitä tulla jo jonkunlainen tapa. Kun harrastustoiminta alkoi taas pyörimään, monet nuoret olivat jo koukussa. Moni lopetti harrastuksensa, sillä tuntui, ettei koululle ja kavereille jäänyt riittävästi aikaa. Oikeasti se aika kului televisiosarjojen parissa, mutta sitä ei vaan silloin tajunnut.

Koska Netflix korvaa helposti esimerkiksi koulutyöt, heikkenee samalla keskittymiskyky. Kun arjessa tulee hetki, että ei jaksaisi, korvautuu se useimmiten Netflixin tai muun suoratoistopalvelun tuijottamisella. Sarjojen ollessa pitkiä ja jaksojen ollessa lyhyitä, sopivat ne hyvin arjen pienenikin koloihin. 20 minuutin jakson katsoo vaikka bussissa matkal-

la kotiin. Kun pääset kotiin ja rojahdat sängyllesi hetkeksi, avaat taas Netflixin ajatellen, että vielä yksi jakso. Tunnit hurahtavat sumussa, ja vasta kuin nälkä ja vessahätä tuntuvat liian voimakkailta, huomaat, että olet katsonut koko kauden. Kuulostaako tutulta?

Piritta Räsäsen kolumni "Pandemia lyhen- si draamasarjojen jaksoja entisestään, ja se on mainio juttu" (HS 4.5.2022) toteaa, että koko ensimmäisen kauden saattoi katsoa yhden viikonlopun aikana- tai jopa yhdessä iltapäivässä. Itse huomaan saman koulutöiden ollessa raskaita. Ajattelen pitäväni pienen tauon, ja katsovani yhden jakson, mutta jossain vaiheessa huomaankin, että olen katsonut jo seitsemän peräkkäistä jaksoa. Varsinkin lukiossa oppikirjojen ollessa digitaalisia, on vain muutaman klikkauksen päässä, että digikirja vaihtuu suoratoistopalvelun sarjaksi. Kun tällaiseen sarjakierteeseen ajautuu, on siitä myöskin hankala päästä pois. Torvisen artikkelissa hän väittää: "Netflix oli vuosia sitten uutta ja mullistavaa", mutta mielestäni se on edelleen uutta, mutta uuvuttavaa. Se vaikuttaa jatkuvasti kouluun, ja menee sen edelle tahattomasti, eikä sille tunnu voivan itse yhtään mitään.

Ensimmäisen koronakevään aikana sarjat tuntuivat kiinnostavilta, ja niitä oli rajaton määrä. Tuntui, että mitään ei ollut vielä nähty, ja kaikki oli uutta. Sarjojen kuvakulmien

vaihdokset, äänitehosteet ja rikkonaiset draamankaaret toivat jotain ennennäkemätöntä. Nyt parin vuoden sarjoihin koukuttumisen jälkeen tuntuu, että sarjoja pitää etsiä pakolla, ja sarjoja täytyy katsoa, koska on pakko. Siinä ei tunnu olevan, enää samaa hauskuutta ja jännitystä, vaan koko homma tuntuu pakopullalta. Jos jossakin olen Torvisen kanssa samaa mieltä on se tämä: "Netflix oli vuosia sitten uutta ja mullistavaa, mutta nyt se on yhtä suuri tylsimys kuin tavalliset kaupalliset tv-kanavat."

Alkuun Netflix oli hauskaa, se viihdytti ja kietoi mukaansa kuin sirkukset ja niiden maagiset taikat. Nykyään olo on kuitenkin sellainen, kuin olisi autiossa sirkuksessa. Trapetsit roikkuvat edelleen katosta, vanhat eläinhäkit ovat avoinna ja pellen asu makaa sirkuksen hiekassa. Kaikki värivalot ja se loisto, joka ennen oli on poissa. Pandemia kutsui mukaan tähän sirkukseen; tarjosin käteni ja se kiskaisi kokonaisena, eikä se halua päästää pois. Olen Netflixin vanki, ja se on osittain pandemian syytä, ja olisin hyvin iloinen jos pääsisin ulos sen luomasta vankilasta.

Kuva 14: Kuva: Riina Vartiainen

Lakkopäiväkirja -vai lomapäiväkirja?

Henni Vuori

Kuva 15: Kuva: Sini Repo

Tänä keväänä koettiin historiallisia hetkiä, kun opettajat olivat viikon lakossa. Opettajat eivät ole olleet lakossa sitten 1980-luvun, joten tilanne oli uusi myös hyvin monelle opettajalle.

Valtakunnallisesti kannettiin huolta myös siitä, miten me nuoret selviämme viikon ilman opetusta. Näin minä selvisin:

Tiistai 3.5

On tiistai, herään ilman herätyskelloa kello 9. Makaan sängyssä ainakin tunnin. Tuntuu ihan viikonlopulta. Joku keittää kahvia ja katsoo uutisia. Syön aamupalaa (kerrankin) rauhassa ja alan katsoa elokuvaa. Hiljaisesti ki-roan mielessäni, että ammattikoulu ei kuulu lakon piiriin ja tänään on pakosta anniskelu-

passiin opiskelua. Hyvällä omalla tunnolla jä-tinkin päivän muut opiskelut tekemättä.

Olin sopinut näkeväni kavereita illalla. Kes-kellä viikkoa. Ihanaa laittaa ruokaa ja vain keskustella melkein puoleen yöhön asti, kos-ka ei tarvitse stressata huomista, aikaisesta herätyksestä. Yllättävän rento ja hyvä olo. Ensimmäinen päivä ja lakko tuntuu nyt jo upealta ajatukselta.

Keskiviikko 4.5

Herätys soi taas kello 9. Tänään en ehdi olla vain sängyssä, koska ennen ihania ammat-tikoulun opintoja lupasin nähdä toista kave-riani. Ihanan normaalista poikkeavaa tavata kotona, keskiviikkona, keskellä päivää. Vähän on jo kesäinen tunnelmakin. Huono omatun-to syntyy, kun kavereille tuntuu olevan aikaa vain lomalla. Pitäisi parantaa omaa aikatau-lutusta. Tänään tuli myös koe, joka pitää teh-dä. Onneksi sen voi tehdä myöhemmin.

Koulupäivän jälkeen kotiin ja kokeen tekoon, ei suurella menestyksellä, ja sitten harrastuk-sen kimppuun. Taas illalla voin mennä nuk-kumaan miettien: onneksi huomennakin on vapaata.

Kuva 16: Kuva: Kaisu Miettinen

Torstai 5.5

Tänään ei ole yhtään koulua, mikä on mahtavaa. Katson taas jonkun romanttisen komedian, jossa elämä on vailla oikeita ongelmia ja nautin onnellisesta lopusta. Pakkaan tavaroita vaihtopäivää varten. Ihanaa, kun ei tarvitse tehdä sitä kiireellä ja ärtyneenä koulun jälkeen.

Olen lupautunut työvuoroon, mutta mieli tuntuu kepeämmältä. Kerrankin töihin voi mennä levänneenä, eikä koulupäivän jäljiltä riutuneena. Vähän saisi ilma olla lämpimämpi. Katson ihanan auringonlaskun. En taaskaan avannut koulukirjoja, toivottavasti ei moni muukaan. Tämä on paras torstai hetkeen.

Perjantai 6.5

Viikonloppu on täällä! Nukuin pitkään, katsoin Netflixiä heti aamusta ja tein teoriaopin-
toja. Tuntuu, kuin olisin lomalla. Tänään ei ole töitä, joten on loistava hetki järjestää itselleen omaa aikaa. Tosin, sitä koko viikko on tuntunut olevan, mutta sain jopa hienostella aamupalassa. Kouluaamuina en jaksakaan panna aamupalaa, mutta nyt ajan kanssa pystyy jopa hienostelemaan. Upean ruuan jälkeen on kasvomaskin aika.

Alkuviikosta lepäilin, joten nyt tein kaikkia muita rästissä olevia tehtäviä (lukiossa ei hommat tekemällä lopu), mutta koulutehtäviä vain vähän vilkaisin. Illalla menin ulos ja nautin vapauden tunteesta jälleen kerran.

Lauantai 7.5

Olin simulaattoritunnilla ja töissä. Kuvailisin päivää tylsäksi ja pitkäksi. Kerrankin lauantai ei toisaalta kulu palautumiseen alkuviikon hommista, vaan on energiaa tehdä muutakin. Esimerkiksi edistää ajokorttia... Onneksi siitä ei muistutellakaan liikaa. Lauantai on silti viikon parhaimpia päiviä, vaikka se ei nyt niinkään vapaapäivälle tuntunut.

Sunnuntai 8.5

Koko päivä töissä. Viikonloppu ja arki vaihtoivat paikkoja, mutta en valita. Sunnuntait ovat usein inhottavia päiviä, varsinkin illasta tulee tukala olo jo maanantaista. Onneksi huomenna on kuitenkin vapaa päivä.

Kuva 17: Kuva: Sini Repo

Maanantai 9.5

Viimeinen päivä "lomaa". Katsoin nopeasti läpi huomisen tunnit ja miten paljon on kirittävää. Onneksi elän asenteella "minkä voit tehdä huomenna, tee huomenna", joten usein löydän itseni viimeisenä iltana räpiköimässä tehtäviä läpi. En ole paljoa jäljessä, joten suuria ajatuksia aineille ei luovuteta.

Tänäänkin töitä, mutta taas pirteä olo.

Hieman mietityttää jakson katkonaisuus ja saako opiskelutahdista enää kiinni. Toisaalta ajatus hämmöittää jo lähestyvässä lomassa. Auringossa, lämmössä, jäätelössä, uimisessa ja hiekkarannassa. Ainiin, vielä on koeviikko.

Illalla ajattelen vain: "onneksi tässä viikossa on vain 4 koulupäivää."

Lakko oli hyvää aikaa tasapainottaa kiireistä arkea, mutta olihan se vaikeaa, kun kesken

jakson vain tulee ylimääräinen opetukseton pätkä. Jos ajan otti lomailuna, niin kuin minä, ei se tuntunut pahalle. Lomailu on aina todella ihanaa.

Kokeen kyynelet

Akseli Juppi

Kuva 18: Kuva: Riina Vartiainen

Herään keväiseen aamuun lintujen runoilla
yhtä sävyttömästi, kuin minä konsanaan.

Matematiikan koe edessä ja edessä siintää ke-
säloma

Päivemmällä vektorit rysähtävät käsiin kuin
lumet katolta kevätauringon porotuksesta

Matkalla koululle hyppään lirisevän puron yli

Liukastun turvalleni mutaiseen maahan

Kokeen kyynelet hukkuvat siitepölyiseen ai-
vasteluun

On kevät

Mutta minä mitä minä

Akseli Huttunen

Kuva 19: Kuva: Emma Kokkarinen

Aurinko herää ja maa sulaa

Ihmiset nauttivat lämmöstä ja maailma herää

Mutta minä mitä minä

Istun kotona, opiskelen, luen ja pänntään

Kokeet ahdistaa ja läksyt vituttaa

Maailma on taas auki ja ihmiset riemuitsevat

Mutta minä mitä minä

Istun kotona, palautan tehtäviä ja luen tekstejä

Tehtävät kuormittaa ja esseet musertaa

Tätäkö on kevät?

Aurinko lumi nurmikko

Manu Moilanen

Kuva 20: Kuva: Sara Pellinen

Aurinko

lumi

nurmikko

jää

jäätelö

Pörisee kohisee säteilee

Vesisade

kylmä tuuli

punkit väsyttää

Koeviikko

Aamuherätykset

Aurinko säteilee nurmikon pintaa

Jää maksaa säteilystä kovaa hintaa

Aamulla sekaisin koeviikosta

Punkit väsyttää ja ahdistaa

Tuuli tuivertaa

Minua kuljettaa

Keväinen Niirala

Milja Paljakka

Kuva 21: Kuva: Lumi Repo

Aurinko lämmittää Valkeisenlampea,
kuin kamina jäistä uimakoppia.

Bussi viilettää huristen pitkin Tasavallanka-
tua.

Lämpö virtaa asfaltilla.

Mehiläiset surisevat lähellä pihamaata.

Siitepöly kutittaa allergikoita.

Tennarit sujahtavat jalkaan,

kohta herää routa maa.

Puut seisovat suorassa rivissä pitkin lampea,
kuin salilaitteet Kuntolaaksossa.

Pian alkavat lenkkeilysäät,
urheiluhousuille on jälleen käyttöä.

Juoksija piikkareillaan horisonttiin katoaa

Vilja Perämäki

Kuva 22: Kuva: Laura Ovaskainen

Kylmä kevät puro pensaikossa solisee
Polkupyörä juoksuradalle saapuessaan kolisee
Sen eturengas miltei ojaan suistuu
jonka pohjalla yhä edellisvuoden lehdet kuih-
tuu
Luontoon hylätty hitaasti maatuu

Niiden joukkoon uusi kulkija nyt saapuu
Auringonpaiste leskenlehdet herättää
ja ulkoilijan mieliksi talven pakkaset selättää
Vihertävät rauduskoivut varistavat siitepölyä
Juoksijan siniset lenkkarit taas karistavat to-
mua
Luonnonvalo valaisee hiekkatietä
ja punertava pururata juoksijan mieltä
Uudelleen syntyy vihertävä maa
Ja juoksija piikkareillaan horisonttiin katoaa

Miksi lukisin kesällä kaunokirjallisuutta? Ja mitä lukisin, jos lukisin?

Henna Hämynen

Kuva 23: Kuva: Riina Vartiainen

Edeltävissä jutuissa on kerrottu klassikkalaisten kesäsuunnitelmista: rentoudutaan, nautitaan lämmöstä, valmistaudutaan yo-kokeeseen tai muutetaan opiskelupaikkakunnalle. Näiden mukavien ja osittain pakollisten puuhien lisäksi voi myös tarttua kaunokirjallisuuteen, vaikkapa hyvään romaaniin.

Miksi lukisin kesällä kaunokirjallisuutta?

1. Hyvä kirja rentouttaa. Sen avulla voi lepuuttaa ajatuksia kesätyöpäivän tai

yo-kokeeseen lukemisen jälkeen. Joskus omat ajatukset ahdistavat ja tympivät, hyvä kirja tarjoaa uutta ajateltavaa joko leppoisasti tai jännittävästi. Juuri niin kuin sinä haluat, kun valitset oikean kirjan.

2. Hyvä kirja vie matkalle. Sen avulla saa siivet selkäänsä tai varpaiden väliin. Vaikkei olisi varaa tai muuten mahdollisuutta matkustaa, lukemalla voi reissata ilmaiseksi maailman ääriin asti.

3. Hyvä kirja kehittää lukutaitoa. Ihan kevyenkin hömppäkirjallisuuden lukeminen parantaa lukunopeutta ja lisää sanastoa.

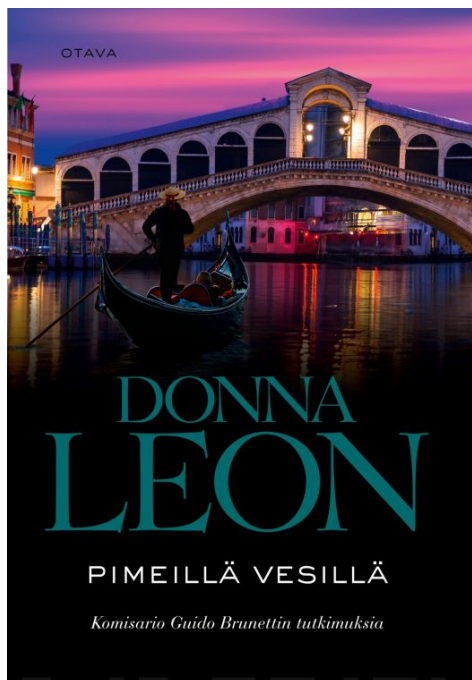
4. Hyvä kirja kehittää kirjoitustaitoa. Kun lukee, sanavaraston lisäksi myös käsitys tekstin tyyleistä ja rakenteista kehittyy. Helppo keino harjoitella äidinkielen yo-kokeeseen on lukea mukavia kirjoja kesän aikana.

Mitä lukisin kesällä?

Seuraavilla sivuilla on Klassikan kakkosten kirjavinkkejä. Ehkä niiden avulla löydät kirjan, joka osoittaa todeksi edelliset neljä väitettä.

Kirja-arvostelu teoksesta Pimeillä vesillä (2022, Otava)

Iina Aivio

Olen Donna Leonin vakiolukija ja tällä kertaa käteen tarttui Leonin tämänvuotinen teos, *Pimeillä vesillä* (Otava). Teos kuuluu Guido Brunetti -dekkarisarjaan. Tämänkin dekkarin pääaihe on mahdollinen rikos, jonka ympärille kirjan koko juoni punoutuu. Teoksessa esiintyvät teemat ovat rakkaan menetys, totuu-

den etsiminen sekä oikeuden toteutuminen.

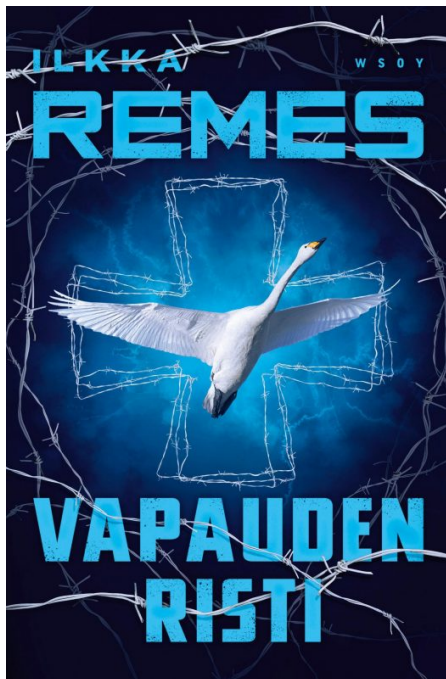
Leonin teoksessa esiintyy useita nykykirjallisuuden piirteitä, joista eniten esille nousevat realismin ajan kirjoitustyyli sekä henkilöhahmojen syvempi taustoitus. Tämä näkyy teoksessa mm. siinä, että komisario Guido Brunettia on inhimillistetty luomalla hänelle perhe ja muu elämä poliisiuran ohella. Omaleimaisuutta teoksessa lisää tekstin sekaan lisätyt italiantieliset sanat, jotka luovat tarkempaa tunnelmaa tapahtumien ympäristöstä.

Suosittelen tätä teosta etenkin kaikille Donna Leon -konkareille, mutta olen myös varma, että kaikki jännityskirjallisuuden rakastajat tulevat pitämään tästä teoksesta. Jos luet ensi kertaa Leonin teoksia, älä säikähdä, jos alussa teos saattaa tuntua pitkävetteiseltä –teos kyllä imaisee mukaansa, kunhan jatkat lukemista.

Minusta Donna Leonin Guido Brunetti-sarjaa on aina mukava lukea, sillä henkilöhahmot ovat taitavasti kirjoitettu sekä Venetsian miljöön on teoksessa onnistuttu kuvaamaan paikallisen silmin.

Vapauden risti (2017) yllättää valitettavalla ajankohtaisuudellaan

Aapo Holopainen

2017 julkaistu Ilkka Remeksen kirjoittama trilleri Vapauden risti kertoo fiktiivisestä Suomen ja Venäjän välille muodostuvasta kriisistä, jonka aikana Venäjä hyödyntää hybridi-vaikuttamista Suomen painostamisessa. Romanissa kriisin keskellä ryhmä suomalais-

sia kehittää uhkarohkean suunnitelman isänmaansa pelastamiseksi.

Kun teosta tarkastellaan pintapuolisesti, sen aiheeksi osoittautuvat juuri edellä mainitut Suomen ja Venäjän suhteet, hybridi-vaikuttaminen sekä kansainvälinen politiikka. Kirjan tapahtumiin abstraktimmalla tasolla vaikuttavia teemoja taas ovat esimerkiksi kosto, velvollisuus ja uhrautuminen.

Vapauden risti edustaa nykykirjallisuutta etenkin aihevalinnoillaan sekä tarkasteltavien näkökulmien monipuolisuudella. Nykykirjallisuudelle tyypillisesti siinä käsitelläänkin ajankohtaisia aiheita. Näkökulmien monipuolisuus taas tulee esille siinä, että teoksessa tarkastellaan asioita niin venäläisten agenttien ja siviilien kuin myös suomalaisten poliitikkojen ja upseerien näkökulmasta.

Pidin itse kirjasta sen mielenkiintoisen aiheen vuoksi ja lukukokemus olikin hyvä. Suositteleen teosta kaikille Venäjän ja Suomen suhteista, Natosta sekä kansainvälisistä kriiseistä kiinnostuneille ihmisille.

Pintaremontti -Miten elää hyvinvointivaltiossa pahoinvoivasti ?

Alexi Hyvönen

Miika Nousiaisen vuonna 2020 julkaistu nykykirjallisuuden 367 sivuinen komediateos *Pintaremontti* kertoo tarinassaan viiden henkilön elämisestä hyvinvointivaltiossa pahoinvoivasti. Kirjan tarina on kirjoitettu nojautuen nykypäivän hyvinvointivaltiossa elämisen ongelmiin humoristisilla käänteillä ja

muotoiluilla.

Kirja koostuu viiden henkilön minäkertojan näkökulmista, jokaisesta vuorotellen ja toisiinsa täydentäen. Jokaisen henkilön omat koomiset tulkinnat ja reaktiot tekevät raskaistakin tilanteista ilmavia ja huumorin laatu niissä osuu aina nappiin.

Kirja esittelee ja työstää aiheitaan noiden henkilöiden ongelmina esimerkiksi yksinhuoltajuuden kurjuutena, lapsettomuutena tai sosiaalisen median syövereissä elämisenä. Kirjassa voidaan huomata nykykirjallisuuden piirteistä esimerkiksi netti-ilmiöitä ja vaihtuvia näkökulmia. Kirjassa myös havaitaan kuudennen haamuhenkilön tarinan kulkua, kun pääsemme lukemaan pätkiä hänen kirjoittamasta blogistaan. Lopussa blogin kirjoittaja selviää ja yhtyy päätarinaan.

Komiikkaa kupliva teos oli helppo ja nautinnollinen lukukokemus, joka antaa taatut naurut jokaiselle lukijalleen. Suosittelisin kirjaa erityisesti nuorille ja alle 45-vuotiaille aikuisille.

Talo taivaansinisellä merellä vie fantasiamaailmaan

Antti Jumpponen

Luin TJ Klunen kirjan "Talo taivaansinisellä merellä", joka keskittyy herttaisen toimistotyöntekijän, Linus Bakerin, matkaan kaukana sijaitsevaan orpokotiin. Teos on pääosin

nykykirjallisuudelle tyypillisesti fantasiaa lajiltaan, mikä näkyy selkeästi orpokotien asuttamista "vaarallisista" maagisista hahmoista ja Bakerin työpaikasta. Romaani keskittyy eniten ennakkoluuloihin heitä kohtaan, mutta myös tuo esiin erilaisuuden tärkeyden muun muassa maagisen kulttuurin monimuotoisuudessa että seksuaalivähemmistöjen ilmaisemisessa positiivisessa valossa.

Kirja oli mielestäni erinomainen vallitsemaan lukijan tunteet persoonallisin hahmoin ja tapahtumarikkain juonteenkääntein. Teos on myös helppolukuinen, vaikka yksityiskohtia ei ole turhaan karsittu pois vaihtelevia miljöitä kerrottaessa.

Yleisesti suosittelisin romaania fantasiasta kiinnostuneille, mutta myös sen ulkopuolisille lukijoille, jotka pyrkivät rentoutumaan, saamaan mielihyvää ja tekemistä mahdollisesti lomalle.

Valo jonka kadotimme -elämä on tarkoitettu elettäväksi

Uni Jäntti

Valo jonka kadotimme (2017) on Jill Santopolon kirjoittama rakkausromaan, joka kertoo nuoresta naisesta ja hänen elämästään elämän eri vaiheissa. Teemoina käsitellään

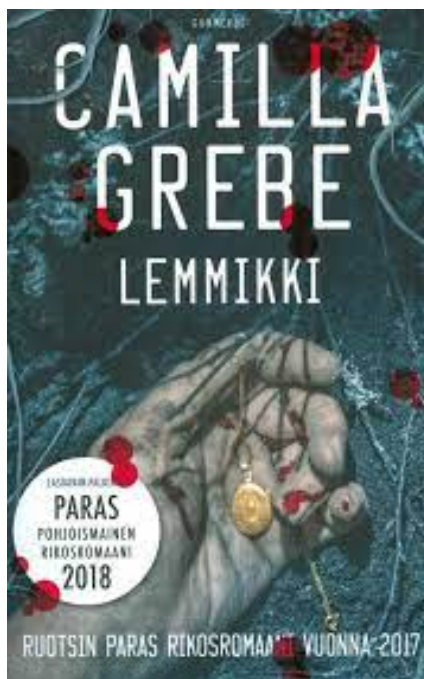
pienesti yhteiskunnan ongelmia, tosirakkautta, irti päästämistä ja arvostusta.

Kirjan teemassa on kyse siitä, että olisi tärkeää toimia ja tehdä asioita elämässä, toteuttaa unelmia, matkustaa ja rikkoa rajoja, koska milloin tahansa voi olla liian myöhäistä. Elämä on tarkoitettu elettäväksi. Kuitenkin arvostaen ja muistane muut ympärillä olevat ihmiset, sillä usein yhden henkilön unelmat vaikuttavat myös muihin ja satuttavat muita. Pitäisi osata punnita asioita ja laittaa asiat tärkeysjärjestykseen. Ja toteuttaa asiat niin, että mahdollisimman moni välttyisi pahalta mieleltä ja negatiivisuudelta.

Teos edustaa nykykirjallisuutta ja se näkyy yhteiskunnan ongelmia käsitellessä, kasvukertomuksena ja vaihtuvina näkökulmina. Kirja oli hyvin helppolukuinen ja mukava, sekä kevyt luettava. Aika tasapaksu ja vellova, mutta jokaiselle rakkauskirjoista nauttivalle hömpälle tämä voisi olla hyvä.

Lemmikki - teemana pahuus ja valheet

Karoliina Kilpeläinen

Camilla Creben kirja Lemmikki on julkaistu vuonna 2018 ja sen on kustantanut Gummerus-kustannus. Kirjan aiheena on selvittää yli 20 vuotta vanha selvittämättömäksi jäänyt rikos. Murhattu henkilö oli alle 10-vuotias tyttö ja hänet oli murhattu pienen tuppu-kylän Ormbergin kiviröykkiöstä. Kirjan teemoina olivat pahuus, valheet, rasismi, alkoholismi ja maahanmuutto. Kirjassa käsiteltiin kattavasti, sitä kun pienen kylän asukkailta oli maahanmuuton takia lähtenyt elinkeino ja he olivat jääneet hyvinvointiyhteiskunnan ulkopuolelle. Kirjassa käydään läpi myös yhden

päähenkilön Jaken kasvutarinaa.

Kirja edustaa nykykirjallisuutta sen teemojen ja rakenteen takia. Kirja on rakennettu niin, että kirjassa on kolme kertojaa/päähenkilöä Malin, Hanne ja Jake. Kaikki päähenkilöistä tulevat eri lähtökohdista ja he ovat kaikki eri ikäisiä. Kirjan jokaisessa osassa kertoja vaihtuu, jolloin osassa kuvaillaan päähenkilön tuntemuksia ja elämää. Kirja on nykykirjallisuutta, koska se käsittelee eri näkökulmista yhteiskunnallisia ongelmia kuten syrjintää, rasismia ja maahanmuuttoa.

Omasta mielestäni kirja oli monipuolinen ja helppoa lukemista. Parasta kirjassa oli sen yllättävä loppu ja looginen aikajana. Kirjassa oli myös hyvää se, että sen rakenteen ansiosta pääsi syvemmälle päähenkilöiden elämään ja ajatusmaailmaan. Kirja ei ollut ollenkaan tylsä vaan kirjassa tapahtui tasaisesti juonenkäänteitä.

Kirja on itsenäinen jatko-osa kirjailijan kirjaan, Kun jää pettää alta, joten suosittelisin kirjaa henkilöille, jotka ovat lukeneet ensimmäisen osan. Kirjan voivat myös lukea henkilöt, jotka eivät ole lukeneet ensimmäistä kirjaa. Kuitenkin kirjassa seikkailevat ensimmäisestä kirjasta tutut rikostutkijat, joten selkeyden vuoksi olisi parempi, että olisi lukenut ensimmäisen kirjan.

Sally Rooney – Keskusteluja ystävien kesken

Erika Kokkonen

Irlantilaisen kirjailijan Sally Rooneyn (s. 1991) kirja Keskusteluja ystävien kesken kertoo erottamattoman kaksikon, Francesin ja Bobbin, elämästä ja heidän kiinnostuksestaan kirjallisuutta, etenkin runoutta kohtaan. Kirjasta voidaan aiheen lisäksi nostaa esille useita eri teemoja, kuten ystävyys- ja parisuhteet, aikuistuminen ja mielenterveydenhäiriöt.

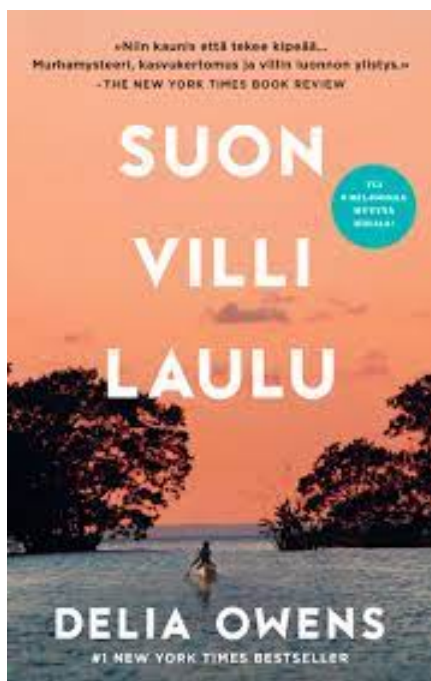
Kirja on julkaistu vuonna 2019, ja se edustaa vahvasti nykykirjallisuutta. Kirjan henkilöiden välisillä dialogeilla on teoksessa suuri merkitys, mihin osaltaan viittaa myös kirjan nimi "Keskusteluja ystävien kesken". Kappaleten väliin on liitetty henkilöhahmojen välisiä teksti- ja sähköpostiviestejä, mikä edesauttaa lukijan mahdollisuutta päästä tutustumaan henkilöhahmoihin pintaa syvemmin, sillä kirjassa on minäkertoja, joka ei luonnollisesti pysty kuvailemaan kuin vain omia ajatuksiaan ja tuntemuksiaan.

Kirja oli mielestäni rentoa ja mukavaa luettavaa, sillä se oli hyvin arkipäiväinen eikä esimerkiksi fantasiaa ollut lainkaan. Tapahtumat esitettiin siten, että ne kuulostivat hyvinkin mahdollisilta. Pidin kirjassa etenkin siitä, miten erilaisia henkilöhahmot olivat.

Kirja edustaa young adult -kirjallisuutta eli se on suunnattu vahvasti nuorille aikuisille. Siksi suosittelenkin kirjaa erityisesti nuorille ja nuorille aikuisille, jotka ovat kiinnostuneita arkipäiväisyydestä fantasia sijaan. Toisaalta lukijan pitää omata tietty määrä kärsivällisyyttä, sillä kirja on melko hidastempoinen ja kirjassa ei tapahdu koko ajan jotakin.

Delia Owens – Suon villi laulu

Alina Ropponen

Suon villi laulu on Delia Owensin romaani vuodelta 2018. Romaani kertoo kasvutarinan nuoresta Kya-tytöstä, joka joutuu itsenäistymään jo varhain ja kasvamaan vaikeissa olosuhteissa ilman läheisten ihmisten tukea. Hän elää luonnon ympäröimänä, joten ihmiskontakteja on melko vähän. Siksi tyttö oppii jo nuorena pärjäämään omillaan ja huolehtimaan itse itsestään. Kaikki nämä kokemukset kuitenkin vain vahvistavat häntä ja kasvattavat kohti aikuisuutta.

Teoksen teemana on aikuiseksi kasvaminen ja

itsensä löytäminen. Se kertoo hienon tarinan siitä, miten vaikeasta ja yksinäisestä lapsuudesta huolimatta voi kasvaa vahvaksi aikuiseksi.

Lukukokemuksena kirja oli mielenkiintoinen ja mukaansatempaava. Kerronta on sujuvaa ja siinä oli helppo pysyä mukana. Tapahtumia kerrotaan kahdessa eri ajassa, mikä tuntui aluksi ehkä hieman sekavalta, mutta teoksen edetessä kaikki tapahtumat kuitenkin kytkeytyivät toisiinsa ja kokonaisuus oli selkeä.

Itse pidin erityisesti luontokuvauksesta, jota kirjassa esiintyy paljon. Se teki tarinasta syvällisemmän ja auttoi eläytymään paremmin teoksen maailmaan. Muutenkin pidin kyllä kirjan kauniista ja hieman jopa runollisesta kirjoitustyylistä. Teoksen tapahtumat herättivät paljon ajatuksia ja saivat miettimään myös omaa elämää ja sen erilaisia vaiheita.

Teos edustaa nykykirjallisuutta siten, että sen kieli on nykyaikaista ja juoni hieman monitulkintaista.

Suosittelisin teosta erityisesti nuorille, koska juuri heitä tällainen kasvutarina voisi koskettaa. Uskon kuitenkin, että myös iältään vanhemmat sekä teoksen luontoaiheesta johtuen luonnosta kiinnostuneet voivat saada kirjasta paljon irti.

Hard Luck Cafe – Reijo Mäki

Nea Pirskanen

Hard Luck Cafe -romaani (2006) kertoo eläköityneestä yksityisetsivästä Jussi Varekselta, jonka kotikaupunki Turku on rapistunut katastrofaaliseksi "villiksi läenneksi". Teoksen aihe on Mäen kirjojen tapaan murhamysteeri. Lisäksi aiheita on maahanmuuttajien asema ja yhteiskunnalliset ongelmat, kuten köyhyys, alkoholismi sekä pienessä osassa eutanasia.

Teemana kirjassa on muun muassa jälleen näkeminen ja tulevaisuuden visiot. Teeman tunnistaa Mäen kuvailemasta dystooppisesta tulevaisuudesta. Lisäksi isossa osassa kirjassa seikkailee Jussi Vareksen poika Matti Kalmari, jonka tämä tapaa kirjassa ensimmäistä kertaa.

Dominoivin nykykirjallisuuden piirre on dystopiaan sijoittunut kerronta. Lisäksi kiven kovalle yksityisetsivälle on luotu perhe, mikä kallistaa kirjaa nykykirjallisuuteen. Kirjassa tuodaan esille myös luonnonkatastrofien vaikutusta, joka on tyypillistä nykykirjallisuudelle.

Oma lukukokemus oli pääosin positiivinen. Pidän murhamysteereistä ja jännittävästä kerronnasta. En ole ennen muistaakseni lue-
nut kirjaa, joka sijoittuisi koti Suomeen, joten oli toisaalta hauska kuvitella tarinan kulkua tutuissa tapahtumapaikoissa, jossa olen itse päässyt käymään. Suosittelen teosta murhamysteereistä pitäville. Teosta ei kannata lukea, jos ronski kieli ei miellytä.

Hirviön kutsu - riipaiseva lukukokemus

Venla Räsänen

Hirviön kutsu (Patrick Ness ja Siobhan Dowd, 2011)

Siobhan Dowdin aloittama ja myöhemmin Patrick Nessin loppuun jatkama romaani Hirviön kutsu on tarina 13-vuotiaasta Conorista ja talonkokoisesta puuhirviöstä, joka alkaa saapua Conorin ikkunalle täsmällisesti seitsemää minuuttia yli keskiyön juuri kun pojan elämä tuntuu hajoavan käsiin. Päivisin marjakuusen muodon ottava hirviö kertoo Conorille öisten tapaamisten aikana kolme tarinaa, mutta vaatii, että Conor itse kertoo neljännen. Tämä osoittautuu odotettua vaikeammaksi kiusaajien ja perheongelmien piinatesa poikaa päivisin ja painajaisten öisin.

Teoksen teemoiksi voidaan eritellä hankalat perhesuhteet, totuuden hyväksymisen vaikeus ja hallintakeinot, joita ihminen käyttää pitääkseen narut käsissään. Kirjasta heijastuu myös se, kuinka lapset saattavat joutua aikuistumaan aivan liian nopeasti mukautuakseen vaikeaan elämänmuutokseen. Hirviön kutsu on tältä osin siis myös kasvutarina, mikä on tyypillinen piirre nykykirjallisuuden teoksille. Marjakuusen neulasia lattialle lähtiessään jättävä hirviö tuo muuten realistiseen tarinaan surrealismia piirteitä, mikä viittaa usein nykykirjallisuudessa käytettyyn maagiseen realismiin: kerrontatekniikkaan, jossa muuten realistiseen tekstiin rinnastetaan järjen rajoissa vaikeasti selitettäviä aineksia.

Teos oli lukukokemuksena riipaiseva, sillä kuka vain lapsi voi elämässään joutua Conorin tavoin muutosmyrskyn ja tarpeettoman suuren vastuutaakan alle. Kirjassa todellisuuden, unen ja mielikuvituksen raja on häivytetty niin taidokkaasti, ettei sitä ensilukemalla välttämättä hahmota ollenkaan. Tästä huolimatta teksti ei ole missään vaiheessa sekavaa tai vaikealukuista. Kirja oli itse asiassa varsin helppo ja sujuva lukea, eikä tarinan seuraaminen tuntunut haasteelliselta hetkeäkään. Tämän vuoksi voisin suositella teosta lähes kenelle vaan. Kovin nuorelle yleisölle kirja ei välttämättä kuitenkaan ole suunnattu, sillä useat olennaiset pointit saattavat mennä täysin kirjaimellisesti ajattelevalla lukijalta ohi.

Jonathan Strange ja herra Norrell -fantasiateos genrerajojen välissä

Alvar Rätty

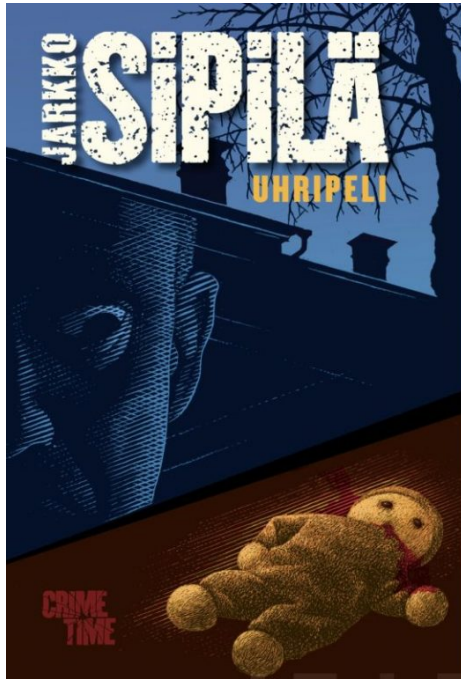
Jonathan Strange ja herra Norrell on erikoisesti nimetty fantasiakirja, joka takertuu tällaiseen erikoisuuteen. Kirjailija Susanna Clarke on kuvaillut kirjansa olevan genrerajojen välissä, ja teoksessa yhdistyvä kiinnostavalla tavalla historiallinen fiktio, fantasiakirjallisuus ja tietokirjamaiset alaviitteet. Kirjan tapahtumat sijoittuvat Napoleonin sotien aikaan ja se seuraa kahden englantilaisen maagikon, Jonathan Strangen ja herra Norrellin, vaikutuksia sotaan ja Englannin yhteiskuntaan. Teoksen teemoja on esimerkiksi vallankäyttö, menetys ja yhteiskunnallinen epätaasa-arvo.

Nykykirjallisuuden tavoin teos rikkoo genrerajoja, ja vaikka se on kirjoitettu vuonna 2005, kerronnan tyyli muistuttaa 1800-luvun romantiikkaa. Sanat ja lauserakenteet ovat ajoittain hyvin vanhanaikaisia, ja teos esittelee viktoriaanisen englannin arvoja normeina. Suosittelen teosta fantasiagenren ystäville, jotka haluavat haastaa itseään. Ensinnäkin teos on yli 700 sivua pitkä. Kirjan proosa on tarkoituksenmukaisesti vanhanaikaista, sen juoni koostuu pitkään erillisistä tarinoista ja juoni etenee ajoittain todella hitaasti. Nämä tekijät yhteensä tekivät omasta lukukokemuksestani katkonaisen, ja ajoittain yksitoikkoisen.

Siitä huolimatta, kun teos pääsee vauhtiin, se paljastaa sisältään monenlaisia kirjallisia kultakimpaleita. Esimerkiksi taikuuden kuvaus on mestarillisesti tehty, kirjan antagonistin on todella viihdyttävä ja kirja tuntuu tapahtuvan maailmassa, jolla on oma pitkä historia. Kun alkuun puiseen proosaan tottuu, vanhanaikainen kerronnan tyyli tuo tapahtumiin vääjäämättömyyden tunteen. Jonathan Strange ja herra Norrellista, kuten kyseisistä henkilöhistoista, ei ole aina helppoa pitää, mutta löytyy kuitenkin jotain erityistä. Se on kuin taikuutta.

Sipilän Uhripeli -realistinen dekkari

Sonja Vesterinen

Vuonna 2019 julkaistu kirja Uhripeli on maaliskuussa menehtyneen kirjailija ja rikostoi-
mittaja Jarkko Sipilän 19. Takamäki-dekkari.
Tarina alkaa Kuopion Niuvanniemen melisai-
raalasta, mistä pakkohoidossa oleva entisen
vaimonsa murhan yrityksestä tuomittu Mi-
ka Kosonen karkaa. Komisario Takamäki saa
tehtäväkseen Kososen kiinniottamisen mut-
ta Kosonen on aina askeleen edellä poliisia
ja vain ruumiita alkaa ilmestymään poliisin
haaviin. Kososen tähtäimessä on viimeistellä
edellinen epäonnistumisensa entisen vaimon-

sa ja tyttärensä suhteen mutta myös sivulli-
set ovat Kososen edessä vaarassa. Vaaraan
joutuu myös Takamäen poika.

Kyseessä on realistinen dekkari, jossa nyky-
kirjallisuuden piirteet näkyvät kirjan realisti-
suudessa ja rajussa kielenkäytössä. Nykydek-
kareissa otetaan kantaan usein yhteiskunnal-
lisiin ongelmiin kuten myös tässä. Mielenter-
veysongelmista kärsinyt Kosonen on pahoin-
pidellyt entistä vaimoaan ja saanut tuomi-
on tämän murhan yrityksestä. Kirja käsittelee
teemana perhe- ja lähisuhdeväkivaltaa. Koso-
nen ja tämän entinen vaimo ovat molemmat
olleet huumeiden käyttäjiä mutta raskaak-
si tultuaan nainen on lopettanut. Entisenä
huumeiden käyttäjänä nainen kokee olevan-
sa vanhempana erityistarkkailussa ja edelleen
alempiarvoinen kansalainen, josta hän kokee
epäreiluuden tunnetta.

Lukukokemus oli antoisa. Sipilä osasi hienos-
ti poliisin toiminnan lisäksi kuvata pelokkaan
naisen ja lapsen osaa tässä ajohajdissa. Po-
liisiromaaneissa eniten kiehtoo niiden realis-
tisuus ja niin myös tässä kirjassa. Olisi voinut
kuvitella kuuntelevansa oikeaa rikoskuunnel-
maa. Suosittelee kohdistuukin kaikkiin rikos-
kirjallisuuden ja etenkin true-crime genren ys-
täviin.

Toimittajat

Kuva 24: Yhteiskuvaan ehtivät Venla, Noora, Jaakko ja Aapo.

Aapo Holopainen

Venla Hämäläinen

Noora Laakso

Venla Räsänen

Jaakko Saano

Aliisa Tammi

Henni Vuori

Kiitokset myös runoilijoille ja kirjavinkkaajille.

Erityiskiitokset kuvataideopettaja Jouni Holopaiselle ja taiteilijoille, joita saamme kiittää lehden kuvituksesta.

Ohjaava opettaja: Henna Hämynen